

Skolskjutsreglemente

Utfärdat av:
Barn och utbildningsnämnden

Dokumenttyp:
Riktlinje

Beslutat av:
Cecilia Axelsson

Bu-kansliet

Dokument-ID:
1628

Publiceringsdatum:
2025-08-01

Version:
3

Revideras:
2026-08-01

Skolskjuts i Tranås kommun

Allmänna lagkrav

I skollagen (SFS 2010:800) finns bestämmelser om rätten till skolskjuts. Kommunen ska anordna kostnadsfri skolskjuts för elev i förskoleklass (skollagen 9 kap 15b §), grundskola åk 1–9 (skollagen 10 kap 32 §), anpassad grundskola åk 1-9 (skollagen 11 kap 31 §) och anpassad gymnasieskola (skollagen 18 kap 30 §), om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. Denna rätt upphör i det fall elev eller vårdnadshavare väljer en annan skolenhet, kommunal eller fristående skola, än den kommunen erbjuder som förstahandsplacering (förskoleklass skollagen 9 kap 15c § och skollagen 9 kap 21a §, grundskola åk 1–9 skollagen 10 kap 33 § anpassad grundskola skollagen 10 kap 40 §, åk 1-9 skollagen 11 kap 32 § och skollagen 11 kap 39 §, anpassad gymnasieskola skollagen 18 kap 31 § och skollagen 18 kap 35 §). I det fall kommunen har möjlighet att erbjuda skolskjuts till elev som valt annan enhet, utan att detta medför merkostnader för kommunen, skall eleven erbjudas skolskjuts även i detta fall. Skolskjutsen skall dessutom anordnas på ett trafiksäkert sätt i enlighet med Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning, TSVFS (1988:17)

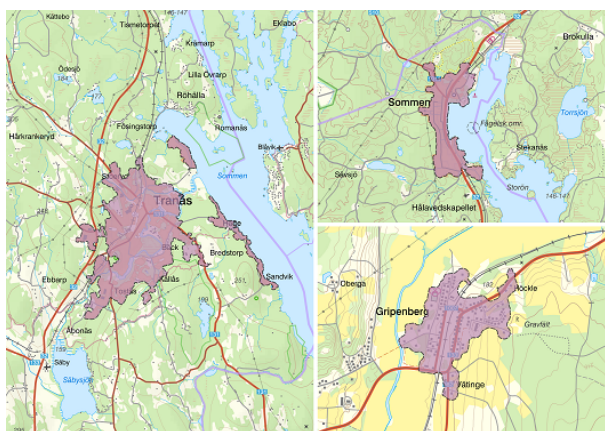
1. Bestämmelser gällande skolskjuts

Tranås kommun ansvarar för att ordna skolskjuts för elever, som uppfyller kraven för skolskjuts, och är folkbokförda i Tranås kommun. Skollagen anger inte närmare i detalj när skolskjuts ska anordnas. Kommunen bedömer utifrån elevens förutsättningar och lokala förhållanden när skolskjuts ska anordnas och vilka elever som är berättigade till skolskjuts.

Skolskjuts gäller till och från den skolenhet som tillhör elevens skolområde. Elevens folkbokföringsadress avgör vilket skolområde eleven tillhör. Kommunen prövar förutsättningarna för skolskjuts individuellt i varje enskilt fall. Beslut i dessa fall kan överklagas enligt skollagen (2010:800) till Förvaltningsrätten. Skolskjuts ordnas med särskilt upphandlad skolskjuts (fordon som inte går i linjetrafik). Skolskjuts med särskild upphandlad entreprenör samordnas av kommunen. Fordonen är dimensionerade efter antalet barn som är berättigade till skolskjuts. Resa till och från skolan ska ske med de turer som eleven anvisats. Vårdnadshavare till icke skolskjutsberättigade elever ansvarar för att förbereda och träna eleven på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att eleven måste följas till skolan under så lång tid som behövs för att barnet ska klara att gå till skolan själv.

Färdvägens längd

För att vara berättigad till skolskjuts utgör avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och skola en del i bedömningen om skolskjuts ska erbjudas eller inte. Det är upp till varje kommun att fastställa de avståndsregler som ska gälla. Till grund för beräkningen av avståndet mellan bostad och skola ligger de bil-, gång- och cykelvägar som normalt sett är farbara under året och som ger den kortaste färdvägen. **För elever som bor inom central tätort anordnas ingen skolskjuts**, undantag kan förekomma vid särskilda omständigheter, se nedan under rubriken Undantag. Karta över centrala tätorter i Tranås kommun:

För elever folkbokförda utanför central tätort anordnas skolskjuts i:

- förskoleklass om skolvägen överstiger 2 km
- årskurs 1–3 om skolvägen överstiger 2 km
- årskurs 4–6 om skolvägen överstiger 4 km
- årskurs 7–9 om skolvägen överstiger 5 km

Tillåtet avstånd mellan elevens folkbokföringsadress och hållplats:

- förskoleklass 1 km
- årskurs 1-3 1 km
- årskurs 4-9 2 km

Ambitionen är att kunna erbjuda elever skolskjuts så nära hemmet som möjligt utifrån skolskjutsorganisationen. För elever i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola görs en individuell bedömning av färdvägens längd och elevens behov av skolskjuts.

Undantag

Trafikförhållande

På grund av trafiksäkerhetsmässiga skäl, vilket bedöms utifrån hastighetsgräns, fordonsmängd eller trafikarbete, kan elev beviljas skolskjuts utan hänsyn till skolvägens längd. Vid bedömning av trafikförhållanden avgörs om det finns en förhöjd risk för olycka. Bedömningen görs efter hur säkert ett barn i sällskap med en vuxen kan ta sig till och från hållplats samt röra sig utmed aktuell vägsträcka. Vårdnadshavare ansvarar för att ansöka om skolskjuts under den period e-tjänsten är öppen.

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning hos en elev kan motivera att skolskjuts ordnas. Det ankommer på vårdnadshavaren att bifoga relevant underlag för bedömningen, till exempel medicinskt utlåtande från läkare eller annan profession. Intyget ska styrka elevens varaktiga behov av skolskjuts. En funktionsnedsättning anses varaktig om den består mer än 12 veckor. Skolskjuts av detta slag beviljas för högst ett läsår i taget och beslut tas av verksamhetschef. Vårdnadshavare ansvarar för att ansöka om skolskjuts under den period e-tjänsten är öppen.

Annan särskild omständighet

En elev kan ha behov av skolskjuts på grund av någon annan särskild omständighet än vad som ovan angetts. Även om avståndet mellan bostaden och skolan, trafikförhållandena, elevens ålder eller funktionsnedsättning inte berättigar till skolskjuts kan således någon annan omständighet finnas som motiverar att skolskjuts ordnas. Skolskjuts av detta slag beviljas för högst ett läsår i taget. Beslut tas av verksamhetschef. Vårdnadshavare ansvarar för att ansöka om skolskjuts under den period e-tjänsten är öppen.

Växelvis boende

Elev som har två adresser på grund av växelvis boende har rätt till skolskjuts från båda adresserna om kraven för skolskjuts uppfylls. Denna rätt begränsas dock av att båda vårdnadshavarna måste vara folkbokförda i Tranås kommun samt att elevens folkbokföringsadress måste ingå i anvisad skolas upptagningsområde. Vid behov av skolskjuts vid växelvis boende ska vårdnadshavarna ansöka om det. I ansökan ska vistelseschema hos respektive vårdnadshavare fyllas i. För att vara berättigad till skolskjuts ska det växelvisa boendet vara ett fast arrangemang. Skolskjuts av detta slag beviljas för högst ett läsår i taget. Vårdnadshavare ansvarar för att ansöka om skolskjuts under den period e-tjänsten är öppen.

I mån av plats

En elev som inte har rätt till skolskjuts, men som bor längs en skolskjutslinje, kan åka med skolskjutsen under förutsättning att alla elever med laglig rätt till skolskjuts får plats. Storlek på skolskjutsfordon beställs utifrån antal elever som har laglig rätt till skolskjuts. De yngsta eleverna får åka med i första hand och därefter beviljas eleverna plats efter stigande ålder. Om det utmed en skolskjutslinje finns flera skolelever som ansöker om att åka skolskjuts i mån av plats, kommer eventuella platser att fördelas av skolskjutsadministratör. För att resa med skolskjuts i mån av plats behövs ett beslut från kommunens skolskjutsadministratör. Skolskjuts av detta slag beviljas för högst ett läsår i taget. Vårdnadshavare ansvarar för att, i god tid inför varje nytt läsår, ansöka om skolskjuts. Om en skolskjutslinje upphör, försvinner även möjligheten till skolskjuts för elever som reser i mån av plats. Eleven kan även förlora sin plats i skolskjutsen om antalet elever med laglig rätt till skolskjuts ökar och det innebär att det inte längre finns platser kvar att fördela. Ingen ändring sker i planerade rutter, för elever som åker i mån av plats.

2. Generella krav och regler

Vänte- och restider

Skolskjuts anordnas i anslutning till skoldagens början och slut. För varje årskurs och skola upprättas ett ramschema och utifrån detta bestäms tiderna för skolskjuts. Med väntetid menas tid från skolskjutsens ankomst till skolans start och från skolans sluttid till skolskjutsens avgång. Skolans ramschema är utgångspunkten och inte varje enskild elevs start- och sluttid. Tranås kommun strävar efter att väntetiderna minimeras i möjligaste mån. Restiden är tiden mellan hållplats/uppsamlingsplats och skolan. Inga riktvärden finns för restider.

Val av annan skola inom kommunen

Enligt skollagen har kommunen ingen skyldighet att ordna skolskjuts om eleven väljer annan förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola än den som kommunen annars skulle ha placerat dem i. Elevens folkbokföringsadress avgör vilket skolområde eleven tillhör. Skolskjuts anordnas endast till den skola som kommunen anvisat.

Om skolan beslutar att en elev ska gå i annan skola än i det upptagningsområde som eleven tillhör, har eleven rätt till skolskjuts om övriga krav uppfylls.

Byte av adress

Elev som flyttar till en folkbokföringsadress utanför skolans upptagningsområde, men väljer att gå kvar på samma skola, har inte rätt till skolskjuts. Undantag görs dock för elever i årskurs 9.

Kompisåkning

Kompisåkning är möjligt för elever om det finns plats på aktuell buss. Överenskommelse om kompisåkning görs mellan vårdnadshavare och skolskjutsförare. Se rutin nedan. Kompisåkning med skolskjuts är tillåten om nedanstående villkor är uppfylla

- Enbart vid hemturer
- Alltid i mån av plats i fordonet
- Enbart vid enstaka tillfällen
- Max vid två tillfällen per vecka till samma elev
- Gäller för elever i förskoleklass-årskurs 9

Beställningsrutin vid kompisåkning:

Vårdnadshavare till den skolskjutsberättigade eleven anmäler önskemål till skolskjutsföraren, att kompis vill åka med senast klockan 12.00 dag före åkning. Anmälan sker via sms eller telefonsamtal. Vid kontakten uppges medföljande elevens namn, klass, telefonnummer till elevens vårdnadshavare. Följs inte rutinen upphör kompisens möjlighet att åka med skolskjuts. Skolskjutsföraren tillstyrker eller avslår ansökan beroende på plats i fordonet och meddelar anmälaren. Avanmälan sker via sms/telefonsamtal senast klockan 12.00 aktuell dag till skolskjutsföraren.

Uppsamlingsplats/hållplats

Elever hämtas och lämnas vid anvisad uppsamlingsplats. Vid skolorna finns särskilt avgränsade platser. Uppsamlingsplatser bestäms av skolskjutshandläggare. I tveksamma fall fattas beslut gemensamt av skolskjutsentreprenören och kommunens skolskjutsadministratör. Vid halt väglag kan det hända att fordonet, på grund av säkerhetsrisk, inte kan hämta eller lämna vid ordinarie uppsamlingsplats/hållplats.

Enskild väg

Skolskjuts körs endast på enskild väg om den är godtagbar ur trafiksäkerhetssynpunkt, exempelvis plogad och sandad. Vägen ska vara av godtagbar kvalitet så att risk för skador inte uppkommer. Om vägunderhållet är väsentligen eftersatt ställs skolskjutsen in och ansvaret för skoltransporten övergår till vårdnadshavaren.

Trafiksäkerhet

En bedömning av vägens beskaffenhet och särskilda risker görs av skolskjutsentreprenören och kommunens skolskjutsadministratör gemensamt. Vid tveksamheter görs en förfrågan hos Trafikverket, polis, kommunens trafikenhet eller annan som bedöms ha uppgifter angående trafiksäkerheten på den aktuella vägen.

Ansvar

Vårdnadshavaren till elev som beviljats skolskjuts ansvarar för:

- elevens säkerhet mellan hemmet och anvisad skolskjutshållplats samt under väntetider på skolskjutshållplatsen tills dess att eleven stiger på skolskjutsen. Samma ansvar gäller när eleven stigit av skolskjutsen vid hemfärd.
- att eleven kommer i tid till skolskjutsen - att elev som missat skolskjutsen transporteras till skolan
- att ordna hemtransport i de fall eleven inte kan åka den ordinarie skolskjutsen på grund av akut sjukdom under skoldagen
- att avboka skolskjuts med skolskjutsentreprenör om eleven inte ska åka med
- att omedelbart meddela kommunen sådana förändringar som kan påverka behovet av beviljad skolskjuts, det kan exempelvis vara att eleven byter bostadsadress, folkbokföringsadress eller skola.
- att medverka till att eleven använder bilbälte och annan skyddsutrustning om sådan finns samt att eleven följer skolskjutsförarens anvisning om säkerhet och ordning.
- att förbereda och träna eleven på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att eleven måste följas till anvisad hållplats under så lång tid som behövs för att barnet ska klara att gå till hållplatsen själv. Vårdnadshavaren har inte rätt att ändra tider, färdväg, platser för på- och avstigning eller annat som har att göra med skolskjutsens utförande.

Kommunen ansvarar för:

- elevens säkerhet mellan uppsamlingsplats/hållplats och skola
- eleven under skoltid
- elevens väntetid på skolan och vid skolans uppsamlingsplats/hållplats
- elev under färden med skolskjuts, även om detta ansvar är överlämnat till skolskjutsentreprenören och skolskjutsföraren under färd.

Skolskjutsentreprenören och skolskjutsföraren ansvarar för:

- säkerheten under skolskjutstransporten
- att gällande ordningsregler, trafikbestämmelser och avtalsöverenskommelser följs under färd
- Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda hållplatserna om inte annat anges genom intyg från förälder
- Hämtning och lämning vid hållplatser skall följa angiven tidtabell

3. Säkerhet

Skolskjutsentreprenören ska i samverkan med rektor vid varje läsårsstart utbilda skolskjutsleverna i vad som gäller under transporten och även öva utrymning vid olycka eller brand. Information ges även om vilka ordningsregler som gäller vid skolans uppsamlingsplats/hållplats. Det största riskmomentet är vid på- och avstigning. Föraren ska alltid ha hög uppmärksamhet över passagerarna under dessa moment. Skolskjutsföraren ansvarar för att elever till och med årskurs 3 hjälps eller följs över väg som ska korsas efter skolskjuts. Detta gäller vägar typ länsväg eller större, där föraren med detta ansvar bedömer att denna hjälp behövs beroende på sikt och trafikintensitet.

Skolskjutsentreprenören ansvarar för att skolskjutsförarna kontinuerligt genomgår utbildning i första hjälpen och hjärt- och lungräddning. Skolskjutsförarna kontrolleras årligen mot belastningsregistret. Samtliga skolskjutsfordon är utrustade med alkolås. Rektor ansvarar för kontroll av säkerheten vid skolornas skolskjutshållplats.

Elevantal i bilar och bussar

Antal elever som får åka i varje fordon är det antal som framgår av fordonets registreringsbevis. Alla skolskjutselever ska dock ha sittplats. Vid skolskjutskörning ska bilbälte användas på samtliga platser.

Force majeure (oförutsedda händelser)

Om skolskjutsföraren bedömer att skolskjutsen, på grund av väderlek, vägens skick eller dylikt, inte kan köras på ett trafiksäkert sätt ställs skolskjutsen in. Ersättningskjuts anordnas inte.

4. Ansökan

Ansökan om skolskjuts

Ansökan om skolskjuts görs via e-tjänst på kommunens hemsida där man som vårdnadshavare loggar in med mobilt BankID. E-tjänst för ansökan om skolskjuts:

<https://www.tranas.se/forskola-och-skola/grundskola-och-fritidshem/skolskjuts>

Bedömer kommunen att uppgifterna i ansökan om skolskjuts inte ger tillräckligt underlag för beslut kan kompletterande information behövas. Kommunen kan själv hämta information från olika källor eller begära att den som ansökt om skolskjutsen kompletterar ansökan med olika uppgifter eller intyg. Beslut fattas av skolskjutsadministratör på delegation av barn- och utbildningsnämnden. Ansökan på grund av funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet beslutas av verksamhetschef.

Handläggningstid och beslut

Handläggningstiden vid ansökan om skolskjuts kan variera beroende på ärendetyp och ärendets komplexitet. Beslut fattas i varje enskilt ärende och meddelas vårdnadshavaren/vårdnadshavarna. Tills att ett beslut har trätt i kraft är det vårdnadshavarens ansvar att se till att eleven kommer till och från skolan. Vid ansökan om skolskjuts i mån av plats kommer beslut att meddelas vid terminsstart, eftersom det först måste säkerställas att samtliga elever som har laglig rätt till skolskjuts får plats.

5. Överklagan

Beslut om skolskjuts kan överklagas skriftligen till Förvaltningsrätten. Överklagandet skickas till den myndighet som fattat beslutet, det vill säga Barn- och utbildningsförvaltningen:

Tranås kommun

Barn- och utbildning

573 82 Tranås

Det ska framgå i överklagandet:

- att det är ett överklagande
- vilket beslut som överklagas
- på vilka grunder beslutet överklagas
- vilken ändring som begärs i beslutet

Överklagandet ska ha kommit in till kommunen inom tre veckor från den dag den klagande fick del av beslutet. Kommunen kontrollerar om överklagandet har kommit in i rätt tid och bedömer om beslutet ska omprövas. Har överklagandet kommit in för sent avvisas överklagandet. Omprövar kommunen beslutet, får den klagande ett nytt beslut. Omprövas inte beslutet av kommunen skickas överklagandet vidare till Förvaltningsrätten.

